

יובל אלבשן

חרפת ניצולי השואה

לייסורי הנפש של ניצולי שואה רבים יצטרפו בחג הזה גם ייסורי גוף, כששוב הם ידעו מחסור באוכל, בתרופות ובעזרה. על אטימות והפקרה

הם העדיפו להתרכז בפתיחת המוזיאון החדש ב"יד ושם", שעלותו מסתכמת בקרוב למאה מיליון דולר. ולא שזה לא חשוב. פרויקט הנצחת השואה הוא חיוני מאוד. אבל למען השם, אי אפשר להקצות כמה אחוזים בודדים מתקציבו לטובת הצלת חייהם של אלה שזוכרים אותה כל רקה מחייהם, גם בלי לבקר במשכן החדש והמפואר? האם אין פה סדר עדיפויות מעוות לגמרי? האם באמת מישוה כאן שחכ על גבו של מי הוקמה המדינה הזו?

אטימות זו מתבטאת גם בארישות של כל הגורמים שמעורבים בפרשה. פניותיהם הנרגשות של נתן לבנון וביי-אנקה יואל, מעמותת "כן לזקן", לוועדה ולממשלה אפילו לא נענו. טענתם ש"לא ייתכן שנבנה ארמונות פאר ונגקים עצרות זיכרון לכבודם של אלו שנספו בשואה, ונשכח את אלו ששרדו וחיים עמנו", נפלה על אוזניים ערלות. ומדובר בגופים שכל קיומם הוא על זיכרון השואה. אם זיכרון שלהם בוגד בהם, מה נליון על השיכחה וההשכחה מעבר לים.

אפילו ראש מפלגת שינוי, טומי לפיד, אדם שלא צריך הסברים בגוף הסרט למוראות השואה ולתופת חיייהם של אלה שקרויים ניצוליה, לא הציל אותנו מהביזיון הזה. גם שינוי העדיפה להקציב עשרה מיליון שקל ל"מצעד החיים", ולא לרווחת החיים של שרידי השואה.

בסיפור הזה אי אפשר להיתלות בתירוץ ש"אין כסף" או "הקופה ריקה". כאן יש הרבה כסף. גם בוועד דת התביעות, גם באפוטרופסות הכללית וגם בכנסים קים המחזיקים עדיין בכספי הנספים ועושים עליהם רווחים נאים. מה שנדרש אפוא זה לא למצוא מקורות מימון, אלא פשוט לרצות.

וכך, לא רק גופה ונפשה של ח' בוגדים בה, אלא גם אלה שחבים לה חוב מוסרי שאין כמותו – מדינת ישראל וכולנו.

מוצאי השבת הבאה, כשכולנו נשב לסדר הפסח המסורתי, ח' תאכל ארוחת ערב רגייה. לה. היא לא תספר ביציאת מצרים, לא תשיר "אחד מי יודע" ולא תחפש כל אפיקומן. בשבילה זה לא יהיה ערב חגיגי. להפך. מדי שנה הערב הזה והזימירות שחודרות לביתה מבתי שכניה מחזירים אותה לפעם האחרונה בה חגגה את ליל הסדר. היא היתה אז בת 12, וגרה עם הוריה ואחיה הבכור בוורשה. זה היה לפני המלחמה הנוראה ההיא, בה איבדה את כל עולמה. כשיצאה, בודדה ועירור מה להלוטין ממלתעות התופת הנאצית, היא איבדה את היכולת לברך על יציאתנו מעבדות לחיי רות. זו, האחרונה, נשללה ממנה לעד. גם תקומת מדינת ישראל לא השיבה לה אותה.

אלא שהחג הקרוב יהיה בכל זאת קשה יותר מקודמיו. וזאת מאחר שלייסורי הנפש, שמעולם לא פסקו אצלה, יצטרפו בחג הזה גם ייסורי גוף נוספים. שוב היא תדע מחסור. מחסור באוכל, בתרופות ובעזרה. ולה הרי לא צריך להסביר מחסור בכבוד אנושי מהו. זה יקרה משום שתקציב המענקים של הקרן לרווחת ניצולי השואה אול.

על השיבות נרמה שאין צורך להכביר מילים. זו הקרן היחידה שמסייעת לרווחת ניצולי השואה,

שעדיין חיים בישראל. היא היחידה שמממנת עזרה לאלה, שעל גב חורבנם הנורא הוקמה מדינת ישראל. וככל שהשנים חולפות כך גדל מספר הניצולים שזי קוקים לסיוע. השילוב בין הזדקנותם הטבעית לבין מצבם הרפואי הייחודי, כתוצאה מהמלחמה ההיא, הוא קטלני. כדי לסייע להם ביקשה הקרן הקצבה בסך 12 מיליון שקל עד סוף השנה. למרות זאת, ועדת התביעות ומדינת ישראל – הגופים שמממנים את תקציב הקרן – לא הגדילו את תקציביה. במקום זה

ככל שהשנים חולפות,

- כך גדל מספר

הניצולים שזקוקים

לסיוע. השילוב בין

הזדקנותם הטבעית

לבין מצבם הרפואי

הייחודי, כתוצאה

מהמלחמה ההיא,

הוא קטלני. כדי

לסייע להם ביקשה

הקרן לרווחת ניצולי

השואה הקצבה בסך

12 מיליון שקל.

הבקשה נדחתה